

Landstingsfullmäktige

Motion: Utvärdera öppethållande på vårdcentralerna

I en till landstingsfullmäktige inlämnad motion föreslår Anna-Carin Magnusson och Annika Hansson, Socialdemokraterna, landstingsfullmäktige besluta

att landstinget utvärderar effekterna av primärvårdens öppethållande.

Utskottets beredning

Motionen har för yttrande lämnats till Hälso- och sjukvårdsutskottet Värnamo som framför följande.

Under utskottets beredning av motionen har synpunkter inhämtats från förvaltningschefen för Bra Liv, en verksamhetschef från en vårdcentral inom ”koncernen”, samt från representanter för vårdvalsenheten.

Vårdval för primärvården infördes i juni 2010 i Landstinget i Jönköpings län. Det innebär att länets vårdcentraler ska bidra till att länets invånare ska ha ett bra liv i ett attraktivt län.

Uppdraget att driva en vårdcentral är omfattande. Det kräver bland annat multiprofessionell teamsamverkan, patientfokus och ett preventivt förhållningssätt. Landstingets satsningar på kvalitet, verksamhetsutveckling och nya arbetssätt fortsätter. Vårdvalet ska ge möjligheter till en ökad mångfald och ännu bättre resultat.

Vårdcentralernas övergripande uppdrag är enligt *Regelbok för vårdval i Jönköpings län*: ”Vården utgår från individens behov. Människor vill och kan ta ansvar för sin egen hälso- och sjukvård. Vårdcentralen stödjer individens önskan att påverka sin vård och behandling och fatta självständiga beslut om var, när och av vem.

Vårdcentralen är förstahandsvalet när invånaren har behov av hälso- och sjukvård under hela livet. Målsättningen är att 80 procent av alla vårdkontakter i de öppna vårdformerna sker i vårdcentralernas regi.”

Varje vårdcentral ansvarar för att vårdbehovet hos dem som valt enheten blir tillgodosett, dygnet runt och alla årets dagar. Den lagstadgade nationella vårdgarantin för primärvården gäller, liksom tillgänglighet på telefon för

tidsbokning, rådgivning, bedömning och prioritering av vårdbehov m.m.
Möjlighet till hembesök ska också erbjudas då patientens behov kräver det.

Öppettiderna ska anpassas till behovet hos de invånare som valt enheten!
Regelboken 2014 specificerar öppethållande kontorstid måndag-fredag. Utöver detta har en del vårdcentraler öppet kvällstid några timmar per vecka, ytterligare någon vårdcentral har öppet enstaka timmar på lördagar.

Kvällar, nätter och helger hänvisas till länets tre jourcentraler: Jönköping, Eksjö och Värnamo.

Jourcentralernas öppettider är vardagar 17:00-22:00, lördag, söndag och helgdag 10:00-22:00. De har även beredskapsansvar för tiden 17:00-08:00 under vardagar och 08:00-08:00 på helger.

Vårdcentralerna bemannar jourcentralerna i förhållande till antal listade invånare vid vårdcentralen.

Invånarna i de geografiskt närliggande områdena söker jourcentralerna oftare än de som har ett längre avstånd till jourcentralen. Dessa skillnader i antal besök fanns redan före vårdvalets införande. Besöksmönstret har alltså inte ändrats efter vårdvalet.

Man har inte kunnat påvisa att skillnaderna i sökfrekvensen till jourcentralerna betyder att invånarna i de områden som söker i mindre utsträckning löper en ökad medicinsk risk. Däremot är det klart att servicen under obekvämtid är lägre för invånarna i de områden som ligger längre bort från jourcentralerna.

De flesta tillstånd som primärvården behandlar på akut-/jourtider kan utan risk vänta till nästkommande vardag. Vid allvarlig akut sjukdom söker man sig ändå till akutmottagningarna som alltid är öppna.

Med hänvisning till ovanstående anser utskottet att det inte behövs någon ytterligare utvärdering.

Utskottets behandling av ärendet framgår av bifogat protokollsutdrag.

Förslag till beslut

Med hänvisning till vad som ovan redovisats föreslår utskottet landstingsfullmäktige besluta

att motionen är besvarad

HÄLSO- OCH SJUKVÅRDSUTSKOTTET VÄRNAMO

Britt Johansson
Ordförande

Lena Lindgren
Utskottssekreterare

Hälso- och sjukvårdsutskottet Värnamo

§§ 65-72

Tid: 2014-09-16, kl 10:00-14:00

Plats: Konferensrummen KK och Ögonvrån, Värnamo sjukhus

§ 68

Dnr: *Motion: Utvärdera öppethållande på vårdcentralerna*
LJ I en till landstingsfullmäktige inlämnad motion föreslår
2013/ Anna-Carin Magnusson och Annika Hansson,
767 Socialdemokraterna landstingsfullmäktige besluta

att landstinget utvärderar effekterna av primärvårdens öppethållande.

Motionen anmäldes 2013-08-13 och 2013-08-27 för planeringsgruppen respektive utskottet. Interpellationen med interpellationssvar (LJ2012/44) ”Vart har utvärderingen av stängningen av helgjouren i Tranås tagit vägen?”, från februari 2012, delades då också ut.

Utskottet förde en kort diskussion om beredningen av motionen och kom fram till att efterfråga primärvårdsdirektörens synpunkter.

Primärvårdsdirektören och verksamhetschefen för Vrånens vårdcentral medverkade vid utskottets sammanträde 2013-12-05. De anser att vårdcentralernas öppettider ska vara flexibla och anpassas efter lokalbefolkningens behov, i enlighet med Regelboken.

I Regelbok för Vårdval i Jönköpings län 2013, under avsnitt 3. Uppdrag, 3.1 Vårdgaranti och öppettider står bland annat följande: ”Öppettiderna ska anpassas till behovet hos de invånare som valt enheten. När vårdenheten inte har öppet ska telefonsvarare informera om öppettider, samt hänvisa till alternativa vårdgivare. Kvällar, nätter och helger kan hänvisning ske till jourmottagning. Vårdenheten ska ha en skriftlig överenskommelse med enheten man hänvisar till.”

Texten har inte ändrats sedan starten 2010.

Vid planeringsgruppens sammanträde 2013-12-18 kom gruppen fram till att en representant från Vårdvalsenheten

Hälsa- och sjukvårdsutskottet Värnamo

§§ 65-72

Tid: 2014-09-16, kl 10:00-14:00

skulle bjudas in till ett kommande utskottssammanträde.

Representanter för vårdvalsenheten medverkade med information vid sammanträdet 2014-01-14. Ledamöterna sammanfattade informationen med ”Tillgänglighet är förenat med kostnad, samt att det är skillnad mellan behov/önskemål - sjukvård/service”.

Ledamöterna önskar få statistik över jourbesök på Tranås vårdcentral före jourcentralens centralisering till Eksjö.

Till planeringsgruppens och utskottets sammanträden 2014-03-04 respektive 2014-03-18 bifogades en beskrivning av antal akutbesök 2009 och 2013 för patienter från Tranås, samt orsak till besöken.

Vid utskottssammanträdet enades ledamöterna om att de ville få besked om vilka öppettider helgjouren i Tranås hade, samt gav planeringsgruppen i uppdrag att ta fram ett förslag till yttrande.

Ett förslag till yttrande var framtaget till planeringsgruppens sammanträde 2014-04-01. Efter en justering ville gruppens ledamöter diskutera förslaget med sina partigrupper.

Förslaget skulle därefter tas upp igen vid planeringsgruppens sammanträde 2014-04-29.

Efter en diskussion enades planeringsgruppen då om att de vill se resultatet för länets vårdcentraler i bemötande, tillgänglighet och helhetsintryck, samt i jämförelse med hela landets resultat i den Nationella patientenkäten.

De ville också få besked om det planeras en förändring i vårdcentralernas bemanning av jourcentralerna.

Statistik och svar enligt ovan bifogades kallelsen till planeringsgruppens sammanträde 2014-08-18. De kom då fram till att de vill få besked om; om antalet ambulanstransporter från Tranås till Eksjö har ökat på grund av stängningen av jourcentralen i Tranås. Till planeringsgruppens sammanträde 2014-09-02 gjordes också

Hälsa- och sjukvårdsutskottet Värnamo §§ 65-72

Tid: 2014-09-16, kl 10:00-14:00

en justering i förslaget till yttrande.

Ett svar från ambulanssjukvården, samt förslaget till yttrande bifogades kallelsen till dagens utskottssammanträde.

Beslut

Utskottet godkänner föreliggande förslag till yttrande.

En diskussion förs därefter.

Socialdemokraterna med stöd av Vänsterpartiet yrkar att motionen ska bifallas. De vill också att landstinget ska göra en uppföljande enkätundersökning bland medborgare som söker vård på vårdcentralerna på måndagar.

Majoritetspartierna yrkar att motionen ska vara besvarad.

Ordföranden ställer proposition på yrkandena och finner att utskottet bifaller majoritetspartiernas yrkande att motionen ska vara besvarad.

Socialdemokraterna och Vänsterpartiet reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Vid protokollet

Lena Lindgren

Justeras

Britt Johansson

Stefan Svensson

Rätt utdraget,
Intygar

Hälso- och sjukvårdsutskottet Värnamo
 §§ 65-72

Tid: 2014-09-16, kl 10:00-14:00

Lena Lindgren

2013 -05- 22

Dnr L7.2013/767

Motion

Utvärdera öppethållande på vårdcentralerna

Regelboken för primärvård är tydlig att samtliga vårdcentraler ska medverka i jourmottagningarnas öppethållande kvällar och helger. Därutöver är det frivilligt för vårdcentralerna att ha förlängt öppethållande. Endast ett fåtal har öppet över vad regelboken föreskriver.

Sedan stängningar av helgmottagningar genomförts har det utlovats en utvärdering av dessa. När interpellation i frågan skrevs för ett år sedan, februari 2012, påtalades i svaret att för kort tid hade gått för en utvärdering. Någon annan återrapportering har vi ännu inte fått.

I det svar som interpellationen i februari 12 fick kommenterades förändringarna till största del ur ett verksamhetsperspektiv. Ett förlängt öppethållande på en vårdcentral har inverkan på vårdcentralens ekonomi, verksamhet och för medarbetarna. Dessa frågor redovisas på olika sätt. Löpande ställs frågor till patienter som besöker jourmottagningar.

Det som saknas är en utvärdering ur ett bredare perspektiv. Det påtalas att patienter avstått att söka vård pga. avstånd till jourmottagning och att de väntar till måndag morgon. Är det sant? Är det besök som kan anstå? Har något inträffat? Frågor som behöver utvärderas. En grupp som kan tillfrågas är de som söker vård på sin vårdcentral efter helgen.

En sådan utvärdering skulle ge svar på frågan om nuvarande organisation och regler för öppethållande kvällar och helger är det bästa. Den skulle också kunna ge svar på om länsbor långt boende från jourmottagningen avstår vård och om regler för jourmottagning ska vara olika inom länet för vårdcentralerna.

Vi Socialdemokrater föreslår

att landstinget utvärderar effekterna av primärvårdens öppethållande.

Jönköping maj 2013

Anna-Carin Magnusson

Socialdemokraterna

Annika Hansson